

نقش نظارتی نهاد ناظر در دوره گذار آزادسازی حق بیمه

حمید یاری^۱

دکتر وحید ماجد^۲

چکیده

صنعت بیمه یکی از مهمترین بخشهای بازار مالی است که نقش به سزایی در رشد و پیشرفت اقتصاد و رفاه افراد جامعه دارد. ماهیت متمایز فعالیتهای بیمه از سایر بخشهای مالی و اقتصادی-دریافت حق بیمه قبل از وقوع خسارت-اهمیت نهاد ناظر و شیوه های نظارت بر صنعت بیمه را بیش از پیش تاکید می کند. بالا بودن پیچیدگیهای حقوقی و شرایط خاص بیمه ای و شرایط حاکم بر قراردادهای مابین بیمه گر و بیمه گذار، آن چنان است که شرکتهای بیمه باید به اتکای وجود نهاد ناظر و نظارت دقیق مطمئن باشند که آنچه که شرکتهای بیمه در ازای دریافت حق بیمه تعهد می کند را در شرایط وقوع خسارت پرداخت نماید.

در بحث حق بیمه ها، نهادهای ناظر از دو روش کلی استفاده می کنند: یکی تعیین حق بیمه ها به صورت ثابت و از پیش تعیین شده که براساس آن به شرکتهای بیمه اجازه داده می شود که با در نظر گرفتن حق بیمه فوق، اقدام به فروش بیمه نامه کنند. دوم اجازه به شرکتهای بیمه داده می شود تا با در نظر گرفتن مباحث فنی، بیمه نامه خود را با حق بیمه ای که از ساز و کار بازار بدست می آید به فروش برساند. در بازار بیمه کشور تا سال ۱۳۸۸، نظام تعرفه‌ای به همراه اتکایی اجباری به عنوان ابزارهای نظارتی و اعمال حاکمیت مورد استفاده بیمه مرکزی قرار می گرفت. در سال ۱۳۸۸ و به دنبال اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی در بازارهای دیگر اقتصادی، با مصوبه شورای عالی بیمه در راستای آزادسازی بازار بیمه، نرخ تعرفه‌ها از حالت تعرفه‌ای به نرخ گذاری بر مبنای بازار تغییر پیدا نمود. در این مقاله درصدد آن هستیم که با استفاده از تجربه سایر کشورها در زمینه آزادسازی تعرفه بیمه و همچنین با در نظر گرفتن مشکلات

۱ دانشجوی دکتری اقتصاد

۲ دکتری اقتصاد (Email: hamidiyari@ut.ac.ir)

پیش آمده در حین آزادسازی بیمه در بازار بیمه ایران، تحلیلی در مورد نقش نظارتی نهاد ناظر در دوره گذار آزادسازی بازار بیمه داشته باشیم.

واژگان کلیدی: نهاد ناظر، آزادسازی، بیمه، دوره گذار